

УДК 37.013:81'243

О.В. КИЯШКО,

*старший викладач кафедри ділової іноземної мови та міжнародної комунікації
Національного університету харчових технологій (м. Київ)*

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ON-LINE ВПРАВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У статті розглядаються явища, які виникають при використанні on-line вправ або тестів. Описуються можливі проблеми та переваги, які супроводжують процес підготовки вправ (тестів) та безпосереднього використання. Пояснюються деякі шляхи покращання результатів.

Ключові слова: інтернет, on-line вправи та тести, переваги та недоліки, вміння.

Постановка проблеми. Сучасний світ – сучасні вимоги. Якщо ще декілька десятиріч тому знання іноземної мови було скоріш забаганкою чи необхідністю тільки для вузького кола спеціалістів (викладачів або перекладачів), то сьогодні все змінилось. Багато людей (спеціалістів) стикаються з вагомими перевагами, що їм дає знання хоча б однієї іноземної мови. Знання мови вийшло з рамок тільки читання та перекладу. Потреба знань перетворилася на потребу у володінні (використанні) мовою [2].

З давніх часів відомо, що володіння вимагає наполегливості та практики. Мовні школи, курси, інститути та університети пропонують різні види та форми вправ, які спрямовані на покращання та вдосконалення тих, чи інших вмінь та навичок. Серед розмаїття вправ з'явилися і on-line вправи, обсяг, місце та доцільність яких на різних етапах викликає жваві дискусії [1].

Аналіз останніх досліджень. Освіта країни є лакмусовим папірцем будь-яких змін та перетворень. Тільки якщо вона, освіта, може задовольнити потреби людини, вона вважається ефективною та корисною. Вивчення іноземних мов є невід'ємною частиною освіти, отже, зміни у суспільстві знаходять своє відображення і в освіті. Нові підходи, сучасні технології, а серед них і нові вправи та завдання стають предметом вивчення та обговорення серед професіоналів. С.Н. Бондар, Г.М. Дзіман, А.А. Заслужена, І.Г. Костенко, Н.С. Нікітіна, Н.Ю. Педос, О.В. Сорокіна та інші дослідники присвячують свої праці цьому питанню.

Мета статті – дослідити які переваги можна отримати, використовуючи on-line вправи, та на які недоліки слід звернути увагу.

Виклад основного матеріалу. Сучасний світ загалом та освіта зокрема зазнали великих змін за останні роки. Поява інтернету перевернула уяву людей про кордони та можливості. Однією з вагомих проблем при вивченні та навчанні мов було раціональне поєднання теорії та практики. Якщо подання теоретичних матеріалів майже не викликало питань, то практичні аспекти завжди «піддавали клопоту».

Використання інтернет-мереж дозволило збільшити різноманіття вправ та завдань. При цьому зберіглась різноплановість та різнорівневість матеріалів.

Отже, інтернет (on-line) вправи є частиною навчального процесу. Для багатьох це новий вид діяльності, який потребує певних ресурсів та навичок [3], а саме:

- наявність інтернет-зв'язку;
- навички для роботи з програмами та інтернет-ресурсами;
- вміння підібрати та «перетворити» матеріали для використання on-line;

– наявність того, чи іншого виду оцінювання та контролю.

Використання on-line вправ, як говорять дослідники, пов'язане з низкою проблем, які слід враховувати [4]. Проблеми та труднощі, що виникають, можуть мати різні передумови, наслідки та прояви.

Ми згодні, що до основних проблем (недоліків) можна віднести такі:

1) проблеми технічного характеру – вони характерні як для викладачів (людей, що створюють вправи-тести), так і для студентів (користувачів, на яких вправи розраховані). Неякісний інтернет-зв'язок, різні версії програмного забезпечення та інше;

2) проблеми індивідуального характеру – деякі люди просто не можуть (не вміють або не хочуть) працювати самостійно. Проблеми можуть виникати через індивідуальні особливості людини, відчуття тривоги, страх працювати з новими технологіями та інше;

3) проблеми організаційного характеру – не всі види (форми) вправ чи тестів «працюють» однаково на папері та on-line, тому треба обов'язково враховувати ці ситуації. Чітке розуміння мети та призначення вправ може допомогти;

4) проблеми методичного характеру – іноді важко не захопитися гарною новинкою, отже, зберегти баланс між «цікаво» та «корисно». Сюди ж можна додати відносні обмеження креативності через необхідність встановлення певних рамок;

5) проблеми через брак часу – час, необхідний для створення та завантаження вправ чи тестів, часто є суттєвим фактором, аргументом для повернення до паперових варіантів.

Незважаючи на недоліки, які можна здолати грамотно організувавши роботу викладачів та студентів [5], переваги, які пропонують нам on-line вправи та тести, допомагають їм (вправам) набувати популярності.

До переваг можна віднести:

1) багаторазове використання – хоча створення on-line вправ та тестів є кропіткою справою, але створивши їх раз, можна відносно легко їх копіювати та переносити на різні ресурси або платформи;

2) широке коло користувачів – сучасна молодь є вмілим користувачем будь-яких інтернет-ресурсів та техніки. Наявність вправ та тестів on-line значно збільшують кількість користувачів;

3) доступність – з будь-якого пристрою, у будь-який зручний час, скільки завгодно разів користувач може виконувати вправи чи тести (якщо, звісно, не встановлені обмеження). Такі вправи та тести також є зручними та корисними для людей з певними вадами здоров'я;

4) варіативність – різні види роботи, які окреслюються тільки фантазією викладача (чи людини, яка створює вправи чи тести), можливостями технічних приладів і бажанням користувача;

5) об'єктивність – оцінювання відбувається автоматично за певними, наперед обумовленими, критеріями, що унеможливує суб'єктивний вплив на оцінку;

6) самостійність – у зв'язку зі збільшенням годин для самостійної роботи користувачів (студентів) у навчальних закладах, on-line вправи та тести є гарною альтернативою паперовим роботам;

7) зацікавленість – покоління молоді «після появи комп'ютера» надає перевагу саме технологічним методам та засобом навчання.

Ми не можемо стверджувати, що класифікація, подана вище, є єдиним можливим варіантом. Індивідуальний підхід, який викладачі (розробники вправ або тестів) використовують та намагаються враховувати у своїй роботі, допомагає зробити продукт (вправу або тест) мультифункціональним [5]. Але, як показує досвід, завжди можна щось виправити та вдосконалити.

Висновки. Знання були, є і завжди будуть необхідною та важливою частиною людського життя та суспільства. Знання – це аксіома, а от шляхи їх отримання та вдосконалення – це експеримент. Сучасні технології стали вже у світі основним компонентом здобуття знань та навичок. Іноземні фахівці вивчали та аналізували використання інтернет-технологій від самої появи перших спроб застосування. Українські фахівці обережніше ставляться до on-line ресурсів, але з кожним роком все більше звертають на них свою увагу.

Кожен фахівець з викладання мов сам вирішує питання про використання інтернет-технології та on-line ресурсів (ми говоримо про вправи та тести). Кожен сам знаходить та ви-

значає найкраще співвідношення між off-line та on-line діяльністю, але досвід показує і доводить, що брати до уваги щось одне більше не можливо.

Переваги та недоліки on-line вправ та тестів не є постійною величиною. Деякі недоліки для однієї людини (необхідність вивчати нове, наявність навичок володіння комп'ютером та інше) можуть бути привабливими перевагами для іншої. Саме через такі протиріччя вивчення цієї теми завжди буде доречним та актуальним. Особливо стосовно вивчення іноземних мов. Вправи та тести on-line відкривають для людини (студента, користувача) нові горизонти та можливості, якими не слід нехтувати.

Список використаних джерел

1. Молянинова О.Г. Мультимедиа в образовании (теоретические основы и методика использования): монография / О.Г. Молянинова. – Красноярск: Изд. КрасГУ, 2002. – 300 с.
2. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов / С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2008 – 285 с.
3. Сидоренко О.І. Сучасні освітні технології у вищій школі: мат. міжнар. наук.-метод. конф. Тези доповідей: у 2 ч. Ч. 2 / О.І. Сидоренко // Відп. ред. А.А. Мазаракі. – К.: КНТЕУ, 2007. – 259 с.
4. Stowe L.A. Filling gaps on-line: Use of lexical and semantic information in sentence processing. *Language and Speech* / L.A. Stowe, M.K. Tanenhaus, G.N. Carlson. – 1991. – 34(4). – pp. 319–340.
5. Teodoros Marinis. Using on-line processing methods in language acquisition research. *Language Learning and Language Teaching*. – 2010 (27). – P. 139–162. Available at: http://www.personal.rdg.ac.uk/~lls05tm/papers/Marinis_EMLAR_book.pdf

References

1. Molianinova, O.H. (2002). *Multimedia v obrazovanii (teoreticheskie osnovy i metodika ispolzovania)* [Multimedia in education (theoretical basis and methodology of performance)]. Krasnoarsk, Izd. KrasHU Publ., 300 p. (In Russian).
2. Nikolaieva, S.Yu. (2008). *Osnovy suchasnoi metodyky vykladannia inozemnykh mov* [Bases of modern methodology of foreign languages teaching]. Kyiv, Lenvit Publ., 285 p. (In Ukrainian).
3. Sidorenko, O.I. (2007). *Suchasni osvritni tekhnolohii u vyshchii shkoli. Chast 2* [Modern educational technologies in higher education Part 2]. Kyiv, KNTEU, 259 p. (In Ukrainian).
4. Stowe, L.A., Tanenhaus, M.K., Carlson, G.N. (1991). Filling gaps on-line: Use of lexical and semantic information in sentence processing. *Language and Speech*, no. 34(4), pp. 319-340.
5. Teodoros Marinis. (2010). Using on-line processing methods in language acquisition research. *Language Learning and Language Teaching*, no. 27, pp. 139-162. Available at: http://www.personal.rdg.ac.uk/~lls05tm/papers/Marinis_EMLAR_book.pdf

В статье рассматриваются явления, которые возникают при использовании on-line упражнений или тестов. Описываются возможные проблемы и преимущества, которые сопровождают процесс подготовки упражнений (тестов) и непосредственное их использование. Объясняются определенные пути улучшения результатов.

Ключевые слова: интернет, on-line упражнения и тесты, преимущества и недостатки, умения.

The article shows phenomena that we encounter when using on-line exercises and tests. It also describes some possible disadvantages and advantages at preparation stage and immediately when doing such exercises and tests. We also try to explain some ways for improving the results of work.

Key words: Internet, on-line exercises and tests, advantages and disadvantages, skills.

Одержано 25.10.2016.